

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

DÉLBÁCSKA

Fszerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
137, éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 NOVEMBER 24.

KEDD

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Kodelka budapesti hentesmester meggyilkolásának ügye a tábla előtt — A cionizmus megalapítójának fia nem tért vissza a zsidó hitre — A sentai dobrovoljacok elégedetlenek A Zadruzna Banka folytatja működését — Liquidálják a Vatikánnal támadt viszályt

„Eddig nem ismertük a magyarokat...”

A beogradi lapok még ma is fáradhatatlanok a vajdasági magyarság elleni uszításban és lehetetlen fel nem ismerni ezt a magyarság iránt érzett fájdalmas ellenszenvet bizonyos kormányintézkedésekben is. Ha valamelyik unatkozó honatyja a parlamentben rendez kirohánást az „irredenta” magyarság ellen, a parlament tapsol. A honatyák, akiknek nagy része sohasem járt a Vojvodinában, helyeselnék és készpénznek vesznek minden vádat, amelyen keresztül a honmentő tógáját ölti fel a haragos szónok. Mindenki elhiszi, hogy a Vojvodina területén minden bokorban összeesküvést szőnek és egyetlen ember nem akad, aki megdöbbenne a vádak nyilvánvaló képtelenségén. Hiszik, hogy itt uton-utfélen kémekek szaladgálnak, s nem mosolyogják meg a vádat, amely szerint a munkától, kenyérgondtól és adótól gyötört polgár ezernyi bajával nem törődve egyébbel sem szórakozik, mint államellenes összeesküvéssel. Nem tudjuk, hogy a beogradi lapok rémségeit milyen fantázia szüli itt a Vajdaságban és nem kutatjuk, hogy kik és mennyit keresnek ezeken a koholt vádakon. Egyre azonban fel kell hívni a honatyák figyelmét: Dr. Szubotics Jován délszerbiai képviselő, a parlament egyik legintelligensebb tagja az elmúlt vasárnap a következőket mondotta Topolyán: Eddig nem jártam a Vajdaságban és nem ismertem az itt élő kisebbségeket sem. *A tapasztaltak után ünnepélyes ígéretet teszek arra, hogy a jövőben minden adandó alkalommal és minden rendelkezésemre álló eszközzel támogatni fogom a magyarság követeléseit, mert meggyőződés, hogy azok a vádak, amelyekkel eddig a magyarságot illették, minden alapot nélkülöznek. A magyarság dolgos, jozan és loyális rétege a társadalomnak, s itt az ideje, hogy a politikából minden, a magyarság iránt táplált ellenszenv kiirtassék...*

Korteszbeszéd-e ez? A képviselőből spontán és egészen váratlanul robbantak ki ezek a szavak, amelyeknek őszinteségében egyáltalán nincs okunk kételkedni. És nem nehéz a felszólalás kapcsán megállapítani, minden ezen a megismerésen mulik. Beogradból könnyű, kényelmes és felelőtlen munka lehet a magyarság szisztematikus rágalmozása, de az, *aki közénk jön, az mást tapasztal.* Aki idejön, az csak azt mondhatja, amit Szubotics képviselő mondott a szinmagyar Topolyán. Beogradban még el lehet hinni a magyar irredentáról költött dajkameséket, de a Vojvodinában mást kell látnia annak, akinek nyitott szemei vannak. Annak meg kell látnia, hogy a *magyarság a maga mérhetetlen munkájával a szerbekkel egyképen részese a konszolidáció kiépülésének.* Annak meg kell látnia, hogy a Vojvodina nemzetiségei között lassankint helyreáll a százados béke, s hogy nemcsak a Vojvodinának, de az egész országnak ártnak azok, akik a nemzetiségek egymásra uszításával és a kisebbségek rágalmozásával igyek-

szenek személyük és lapjaik népszerűségét biztosítani. A parlamenti képviselők hallják meg dr. Radonics Jován szavait. És ha nekünk nem hittek és nem hisznek, higgyék el neki, hogy

itt rend van, békesség van és nyugalom van. És legyenek ők ennek a rendnek ugyanolyan támaszai, mint amilyenek mi vagyunk...

A pénzügyi bizottság elfogadta a vámtarifát

Készülődés Pasics 80-ik születésnapjára

Beogradból jelentik: Rádics Sztepan tegnap visszaérkezett agitációs utjáról a fővárosba. A közoktatásügyi miniszter megérkezése némi-
leg élénkebbé tette ugyan a belpolitikai életet, fontosabb esemény azonban még sem történt.

A pénzügyi bizottság tarifa albizottsága tegnap véglegesen elfogadta a vámtarifát és azt a pénzügyi bizottság plénuma elé terjesztette, amely kisebb változtatásokkal az egészet elfogadta.

Délután Pasics Nikola miniszterelnök a

radikális párt néhány vezetőtagját fogadta, akikkel 80. születésnapja alkalmával kiadandó almanachról tárgyalt. Később Tesicset, a legfőbb számszék elnökét fogadta, akivel a költségvetésről tárgyalt.

Este a miniszterek pénzügyi és gazdasági bizottságai a skupstina miniszteri szobájában ülést tartottak és ezen Radojevic Ante közlekedésügyi miniszter a hajózási szindikátusról tartott expozét.

Miért tartózkodik Balubdzsics Beogradban

Pasics és Balubdzsics fontos kihallgatása — Balubdzsics cáfol

Beogradból jelentik: Balubdzsics berlini követ Beogradba való megérkezése még ma is élénken foglalkoztatja a politikai köröket. Miután Balubdzsics mindig csak akkor szokott megjelenni Beogradban, ha valami fontos esemény készül, bizonyos, hogy most is fog történni valami. A képviselők szerint beogradi utja feltétlenül összefügg azzal a találkozással, ami Berlinben folyt le Balubdzsics és Csicserin külügyi népbiztos között. Általános az a vélemény, hogy Balubdzsics elő akarja készíteni a talajt a szovjettel való diplomáciai viszony felvételére.

Balubdzsics tegnap több hirlapíróat fogadott és kijelentette, hogy magánügyeinek elintézése céljából jött Beogradba, és nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy utja össze-

fűg a szovjettel való diplomáciai viszony felvételének ügyével.

Balubdzsics határozott cáfolata ellenére is tartja magát az a nézet, hogy beogradi utja nem magánügyeinek elintézésére szolgál.

Délben Ofelsége hosszabb kihallgatáson fogadta Balubdzsics követet, azután vendégül látta ebéden. A berlini követ két óra hosszat tartózkodott a királyi palotában. Kihallgatása alkalmával a külföldi helyzetről, különösen pedig a Németországban és Oroszországban uralkodó állapotokról informálta a királyt.

Délután Pasics Nikola miniszterelnök jelent meg kihallgatáson a királynál. Pasics kihallgatásáról semmi megbízható hír nem szivárgott ki, de minden valószínűség szerint összefüggött Balubdzsics kihallgatásával.

Elsimult a viszály a Vatikánnal

Smodlaka vatikáni követ tegnap este Rómába utazott

Beogradból jelentik: Tegnap délután hosszabb konferencia volt a külügyminisztériumban Smodlaka József vatikáni követ bevonásával. Az értekezleten a Vatikánnal támadt viszályról tárgyaltak és azt teljesen el is intézték. Smodlaka Józsefnek instrukciókat adtak a Vatikánnal folytatandó további tárgyalások ügyében.

Délután a vallásügyi minisztériumban Trifunovics Misa miniszter elnökléte alatt konferencia volt, amelyen a katolikus püspöki kar

képviselői is részt vettek. Ezen a megbeszélésen szintén a Vatikánnal való viszályról és annak elintézési módjáról tárgyaltak.

Smodlaka József dr. tegnap este 8 órakor Rómába utazott azokkal az instrukciókkal, amelyeket a kormánytól kapott. Smodlaka elutazása igazolja azt, hogy a Vatikánnal való jóviszony veszélyeztetéséről szóló hírek nem bizonyultak valósnak.

Spanyol-francia megegyezés a riffkabilok ellen

Madrid nov. 23. Primo de Rivera táviratot küldött a direktóriumnak, amelyben bejelent, hogy Franciaország polgári kormányzójával Steege folytatott megbeszélése teljes megegyezésre jutott oly akcióterv felállítására nézve, amely a korábbi spanyol-francia megállapodá-

sokon nyugszik. Megbeszélésük alkalmával egyuttal elhatározták, hogy minden erőfeszítést megtesznek a riff felkelés leverésére. A távirathoz hozzáfűzi még, hogy azokat a külföldi kalandorkeresőket, akik a riff területre behatoltak, kémkedés miatt haditörvényszék elé fogják állítani.

Törökország elégedetlen

Angora, nov. 23. A hágai állandó nemzetközi bíróságnak a mosszuli kérdésben hozott határozatát, amely nem kedvező Törökországra nézve. Angorában nagy elégedetlenséggel fogadták. Általános vélemény szerint a döntés amellett szól, hogy a bizottságnak igen közepes fogalmai vannak annak megállapítására, hogy nemzetközi igazságszolgáltatási szerv léte mire milyen szerepet kell betöltenie.

Az Albrecht ügy

Albrecht főherceg cáfolja a pucshereket. — Az osztrák legitimisták bizalmatlanok.

Magyaróvárról jelentik: Albrecht főherceg, aki néhány nap óta Magyaróváron tartózkodik, amikor értesült azokról a kommentárokról, amellyel a magyar sajtó, a Társadalmi Egyesületek Szövetségének elnökévé történt megválasztását kísérte, azonnal intézkedett, hogy azok a politikai kombinációk, amelyek személye körül támadtak a magyar közvélemény előtt, megcáfolhassanak. Albrecht főherceg egyébként rövidesen visszatér Budapestre, ahol azonban csak a karácsonyi ünnepekig marad, az ünnepek után pedig, hosszabb tartózkodásra külföldre utazik.

Bécs, nov. 23. Vasárnap este az osztrák legitimisták bizalmas értekezletet tartottak, amelyen azt az álláspontjukat szögezték le, hogy mindaddig nem bíznak abban az ígértben, hogy Albrecht főherceg legitimista és Ottó trónrajutása ellen nem fog agitációt kifejteni, míg az ő ajkáról nem hangzik el az a kijelentés, hogy ő aki annak idején Ottó trónörökös kezébe letette a hűségfogadalmat és elismerte őt a Habsburgház tényleges fiának, ezt a nyilatkozatát most nem ismétli meg. A vasárnap esti bizalmas értekezletén elhatározták az osztrák legitimisták, hogy a magyar legitimistákhoz fordulnak és felkérlik őket arra, hogy a maguk részéről ne elégedjenek meg a névtelen cáfolattal.

A sentai telepesek súlyos panaszai a polgármester és a főkapitány ellen

Szigoruan bizalmas radikális párti értekezlet

Sentáról jelentik: Dr. Radonics Jován országgyűlési képviselő vasárnap délelőtt fél 9 órakor váratlanul Sentára érkezett és bizalmas értekezletre hívta össze a helybeli radikális párt vezetőit. Az értekezleten csak hárman jelentek meg a városházán, később azonban Krivokapics Bozso volt kapitány vezetésével a telepesek nagyobb küldöttsége jelent meg, amely azon a címen, hogy nemrég 800 telepes jelentette be belépését a radikális pártba, követte a konferencián való részvételi jogot. Az értekezlet szigoruan bizalmas volt és történt a telepesek által átadott sérelmekkel foglalkozott. A telepesek súlyos panaszokat emelnek Knezevics Milos polgármester, Matics Szlavko főkapitány és Sztrilics Béla képviselő ellen. A polgármestert azzal vádolják, bár elismerik nagy képességeit és szorgalmát, hogy teljesen idegen befolyás alatt áll és a radikális párt tudta nélkül intézi a város ügyeit. A főkapitánnyal szemben súlyos vádakat hangoztattak, kifogásolták hogy mint volt osztrák—magyar csendőrtiszt kegyetlenségeket követett volna el s főként a családi életébe nyúló vádakat hoztak fel ellene. Követelik tehát, hogy a főkapitányt minden körülmények között távolítsák el helyéről. Sztrilics Bélával szemben pedig az a követelésük, hogy amit a sentai járás képviselője ne foglalkozék Senta város ügyeivel. A radikális párt tagjai nem nézik jó szemmel a telepesek beözönlését a pártba és inkább kilépnék a pártból, mintsem a telepesek párt kisajátítási kísérleteit eltűrjék. Radonics képviselőt is kinosan érintették ezek a dolgok s a telepeseknek csak annyit válaszolt, hogy megvizsgálja panaszait.

Kisebbségi nyelvünket védelmezi az, aki u) előfizetőt szerez a „DELBÁCSKA”-nak

A Zadruzna Banka liquidálása után is folytatja működését

Az ingatlanok értékesítése és a betétesek kielégítése után még két millió dinárja marad a banknak — Ezután csak bankügyletekkel foglalkozik

A noviszádi Srpska Zadruzna Banka liquidálása normális mederben folyik. A bank azon szándéka, hogy ingatlanai eladásával kielégítse a betéteseket, sikerrel járt. A párt noviszádi palotájának eladásáról való szerződés, amelyet a kormány minden egyes tagja aláírt, tegnap érkezett meg Noviszádra és így most már semmi akadályja sincs annak, hogy a bank épületét a hadsereg átvegye. A napokban, talán már holnap át is veszi a hadügyminisztérium bizottsága a noviszádi palotát. A bank eddig mitrovicai, becskerekai, palánkai, apatini ingatlanait és a bácskogradistei ftelepét adta el. Ilyen módon már is biztosítva van az az összeg amely a betétesek teljes kielégítéséhez szükséges.

A bank már meg is kezdte a betétek kifizetését és azokat a bank ingatlanainak eladásából befolyó összegek arányában fizeti ki.

A bank hajóparkjának eladására vonatkozó tárgyalások most folynak. A bank uszályaiért és a Noviszád vontatógőzöszért két millió dinárt kínált a bank pancsevói betéteseiből alakult konzorcium, a bank azonban ezen az áron nem hajlandó tudni hajóparkján.

A bank ingatlanának értékesítése után a banknak még legalább két millió dinárja marad meg, úgy hogy a bank továbbra is folytathatja működését, azonban kizárólag bankügyletekkel fog foglalkozni.

*

A magyar pártok újabb sikerei a csehszlovák választáson

Hivatalos jelentés a választás eredményéről

Prága. A belügyminisztérium hivatalos jelentése szerint a kormányt támogató koalíció 4,100.000 az ellenzék pedig 3,900.000 szavazatot kapott. A kommunistákra egyedül 900.000 szavazat esett. A magyar pártok a választások utolsó menetében újabb nagy eredményeket értek el. A Szentiványi által vezetett magyar nemzeti pártnak végeredményben összesen hét képviselője és négy szenátora, a Szűllő Géza által vezetett magyar keresztény szocialistáknak

négy képviselője és két szenátora került ki a választásból. Így összesen tizenegy magyar képviselő és hat szenátor lesz az új prágai parlamentben. A magyar nemzeti párt jelentősége még azáltal is növekedett, hogy Szentiványi József a német gazdasági szövetséggel és iparospárttal a parlamenti együttműködésre koalíciót kötött, ami által ez a párt ötven mandátummal az ellenzék legnagyobb parlamenti pártja lesz.

Mennyi katona lesz a Rajna mellett?

London nov. 23. A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója úgy értesül, hogy ezen a héten közlés történik a szövetségesek részéről a Rajna vidéken tartandó további eredmények nevezetesen a megszállás bizonyos katonai vonatkozásai tekintetében. A németek tudvalevően azt kérik, hogy a szövetséges csapatok létszámát a megszállott területeken arra a mértékre

szállítsák le, amelyen az ott állomásozó német csapatok létszáma mozgott a háború előtti években. Ez 40—45 ezer embert jelentene. Mint hírlik a szövetségi csapatok létszámát ugyan nem fogják erre a számra csökkenteni, de mégis lényegesen apasztani, még pedig úgy takarékoskossági okokból, mint a lakosság kímélése szempontjából.

Rádics lyublyanai beszéde

Ljubljánból jelentik: Rádics István közoktatásügyi miniszter vasárnap délelőtt a Narodni Domban megtartott népgyűlésen többek közt a következőket mondotta:

Büszkén ismerem el, hogy a megegyezést Pasic és én csináltuk. Erre a megegyezésre úgy a radikálisoknak, mint nekünk egyformán szükségünk volt. A radikálisok belátták, hogy külföldi hitelük egyre gyöngébb lesz és hogy a horvát ellenzék nem lehet erőszakkal elnyomni. Megkíséreltek mindent a vaskéz politikájának eszközeivel, nem annyira Pasic akaratából, mint Pribricevics diktatúrája alapján.

Felvonultattak ellenünk a fegyvert és a szuronyt, sőt a váiasztásoknál attól sem riadtak vissza, hogy az urnákból kivegyék a szavazógolyócskákat. Engem börtönbe jutattak, de mindezzel nem értek el egyáltalában semmit. Megmondottam Pasicnak: mi horvátok vagyunk és azok is maradunk, ti szerbek vagytok és azok is maradtok. Hadd maradjanak ugyanígy a szlovének is szlovéneknak. Mi hárman testvérek vagyunk, de ha védekezünk, egyek vagyunk, amint a kéznek is öt ujjja van, de ha összeszorul, egy kéz egy ököl lesz belőle.

*

A német néppárt a locarnói szerződésért

Berlin, nov. 23. A német néppárt központi vezetőségének tagjai tegnap értekezletre gyűltek egybe, amelyen a birodalom minden részéből számosan jelentek meg. Stresemann birodalmi külügyminiszter előadását, amelyben a politikai helyzetről szóló jelentést ismertette, élénk tetszésnyilvánítások szakították meg. A vita folyamán valamennyi szónok, különösen a megszállott területek képviselői, a locarnói szerződés elfogadása mellett nyilatkoztak. Az értekezlet végén a szövetség egyhangulag határozati javaslatot fogadott el, amely többek között a következőket mondja: Miután a locarnói szerződés készen fekszik előttünk, a német néppárt megállapítja, hogy a Locarnóban folytatott tárgyalások lényegükben elérték azt, amit a párt e pillanatban ettől a szerződéstől

várhat. Kijelentjük a német nép előtt, hogy egyhangulag sikraszállunk a locarnói szerződés mellett és követeljük a szerződésben megkezdett politika folytatását. A locarnói szerződések megkötése után a birodalom politikai helyzete megkívánja, hogy a birodalmi kormány csupán olyan személyekből és olyan pártok képviselőiből álljon, akik hajlandók a külpolitikát a locarnói mű szellemében irányítani.

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzöterem és gombáthúzás. Legújabb függöny, stor s fehérenmü minták

Radikális képviselők B. Topolán

Topola nagy vasárnapja. — Üzembem a topolyai villanytelep. — Sztrilics Béla országgyűlési képviselő beszámolója. Kétszázteritkes bankett a Polyák-vendéglőben.

Topolai tudósítónk jelenti: A község polgársága évek óta szívós küzdelmet folytat a villanyvilágítás bevezetéséért. A tervek 1914-ben már—már a megvalósulás stádiumába jutottak, amikor a világháború más célokra foglalta le a község anyagi és erkölcsi erejét. Egy évvel ezelőtt azután ismét akcióba léptek a terv kezdeményezői, s a község úgy határozott, hogy az egyik községbeli malomban villanytelepet épít. A koncessziót a Beogradska Produktna Banka birtokában lévő „Patria malom“ kapta meg negyvennyolc évre. A malom egy ujonnan felszerelt, teljesen modern üzem, amely napi nyolc vagonos kapacitása mellett főképpen exportra dolgozik. A szerelési munkálatokat, amelyeket ez év májusában kezdtek meg, a múlt hónapban fejezték be. Ezen idő alatt közel kétezer lámpát szereltek fel. Egy éven belül pedig ötezer lámpa felszerelésére számítanak.

A villanytelep üzembehelyezése alkalmából a topolai község egyetértésben a Patria-malommal, egy fényes külsőségek között lezajlott diszkozyűlést rendezett, majd kétszázteritkes banketten látta vendégül a község polgárságát. A diszkozyűlés után Sztrilics Béla, Radonics Jován és Markusev Milán nemzetgyűlési képviselők jegyezték fel az előadott tömeges, legnagyobb részben a topolyai adóstatáriumra vonatkozó panaszokat.

A bankett

a Polyák-féle vendéglő fényesen díszített, fényárban uszó nagytermében zajlott le. Elsőnek Radonics Jován szólalt fel, aki a királyi családra ültette poharát. Utána Sztrilics Béla, a topolyai járás nemzetgyűlési képviselője ismertette hosszabb beszédében a politikai helyzetet, hosszasan foglalkozva azzal az egyezmény-nyel, amelyet a radikális párt kötött Rádicsékkal. Sztrilics Béla nagy tetszéssel fogadott beszéde után Markusev Milán és dr. Szubotics Jován nemzetgyűlési képviselők eltekették a szerb-magyar barátságot. Szubotics Jován dr. aki ez esetben először látogatott el a Vojvodina-ba, ünnepélyes hangon kijelentette, hogy úgy a parlamentben, mint a parlament pénzügyi bizottságában, amelynek tagja, minden rendelkezésére álló eszközzel támogatni fogja a Vojvodina magyarságának minden ügyét, miután a tapasztalatok után meggyőződése, hogy a vojvodinai magyar kisebbség minden egyes tagja loyális és munkás polgára az államnak.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Mák Aladár igazgató tanító mondott állandó helyesléssel megszakított beszédet, amelyben a község törekvő polgárságának érdemeit méltatta, egyben üdvözölte a feltűnően nagy számban megjelent szubotici, noviszádi, sentai és környékbeli vendégeket.

A banketten a topolyai Iparos Dalárda adott elő több nagysikerű énekszámot. A bankett a reggeli órákban ért véget.

A „Patria malom“-ban berendezett villanytelep összes felszerelését a noviszádi „Relais“ cég szállította.

— **Tolvaj inas.** Klein Gyula a Futaki utcai Aranykörte kereskedés tulajdonosa már régebben észrevette, hogy inasa meglopja. A múlt héten kétségtelen bizonyítékot szerzett arra, hogy inasa meglopja és ezért feljelentést tett ellene a rendőrségen. A rendőrség ezután is kéri azokat, akik tudnak valamit arról, hogy az inas lopott, jelentsék ezt rendőrségen vagy Klein Gyula kereskedőnél.

A fascista parlament. Rómából jelentik: Tegnap a kamara folyosóján megrohanták Amelia demokrata képviselőt és kényszerítették, hogy hagyja el a kamarát. Faranacchi főtitkár ebből az alkalomból a Popolo di Róma közlése szerint kijelentette, hogy az Aventino elienzék tagjai csupán akkor térhetnek vissza a kamarába, amikor a fascisták kivánják.

A GÖRÖG-BOLGÁR HATÁRINCIDENS

A népszövetség vizsgálóbizottsága a határon

A bolgár közvélemény bizalommal várja a döntést

Szófia, nov. 23. A népszövetség vizsgálóbizottsága, amely a görög-bolgár határcsúszására kapott megbízást, szerdáig marad Szófiában. Munkaprogramja a következő: 1. Megállapítja a legutóbbi görög-bolgár határcsúszás okait. 2. Megállapítja általában a határcsúszások okait. 3. Intézkedéseket tesz abban az irányban, hogy jövőben a hasonló intézkedéseket elkerüljék. 4. Megállapítja pontosan és számszerűen, hogy Petrics vidékén a lakosság milyen károkat szenvedett. A bizottság hirszerint megkérdezi a görög kormányt, hogy görögország az incidens után miért nem fordult közvetlen a népszövetséghez és miért intézett előbb jegyzéket a bolgár kormányhoz.

A bolgár sajtó és közvélemény, valamint a hadvezetőség is bizalommal várja a vizsgálat eredményét és a népszövetség végső döntését. Felvetődött az a gondolat, hogy a görög-bolgár határ mentén katonaságtól mentesített semleges zónát teremtsenek. A Slovo azt írja, hogy ez képtelen gondolat, amikor az egyik oldalon Bulgáriát lefegyverezték, a másik oldalon pedig Görögország fegyverben áll.

Szófia, nov. 23. A népszövetségi vizsgálóbizottság Sir Horace Rumbold elnöklésével tegnap kétóra hosszat tartó megbeszélést folytatott Kalfov külügyminiszterrel, majd letette névjegyét a királyi palotában. Délután a hadügyminiszter fogadta a bizottság tagjait

Kormányválság Franciaországban

Gyors megoldást sürgetnek a parlamenti pártok

Páris, nov. 23. Painlevé miniszterelnök tegnap beadta kormánya lemondását. A párisi lapok jelentése szerint a kormány bukása nem okozott meglepetést, utálnak azonban arra, hogy a válság sürgős megoldása szükséges.

A Petit Parisien jelentése szerint politikai körökben valószínűnek tartják, hogy koncentrációs kabinet alakul. A lapok Briard, Paul-Doumer és Peret nevét említik. A Journal szerint mindenki Briandot emlegeti. Az Oeuvre arról a kísérletről szól, hogy a szocialistákat bevonják az új kabinetalkítás. A radikálisok arra az esetre, ha ez a terv nem sikerül azt ajánlják, hogy Briard vezetésével más többséget iparkodjanak alakítani. A Matin szerint bizonyos körök Doumer elnöklése alatt álló kormány alakítására gondolnak, amelyben Doumer a miniszterelnökség mellett, a pénzügyi tárcát is elvállalná.

A kamara szocialista, radikális és köztársasági csoportjai, amelyeknek összesen 278 tagja van, elhatározták, hogy kizárólag olyan

kormányt támogatnak, amely a választások eredményének megfelelő politikát követ és a köztársaság pénzügyi szanálását végrehajtja. A radikális csoport, amely negyven tagból áll megállapította, hogy husz szavazat elegendő ahhoz, hogy kartell-többséget alakítsanak. A szocialisták kitartásba helyezték a kormányzatban való részvételüket. A miniszterelnökségre jelölték Herriot vagy Briandot emlegetik.

Doumergue elnök hosszabb megbeszélést folytatott De Selves tábornokkal és Herriot kamarai elnökkel. A parlament folyosóján eltejték hírek szerint a kormány valószínűleg meg fogja kérni a parlamentet, hogy holnap szavazzon meg egy törvényt, amelynek értelmében a francia bankot felhatalmazzák, hogy további hatmillióval emelje az államnak nyújtott előlegeket. Ilyen módon a kincstári hivatal eleget tehet kötelezettségének. Valamennyi képviselő gyors megoldást óhajtott. A legtöbben azt kívánják, hogy a nemzeti egyetértés kormánya vegye kezébe az ügyeket.

BEOGRADI CSENDÉLET SZVECSÁROK ALKALMÁVAL

Demokrata volt-e Mihály arkangyal vagy sem?

A nagyfontosságú kérdést egy palilulai kocsában döntötték el — Csátározás boros flaskókkal és betört koponyákkal

Ritkán ünnepelték olyan kedélyes körülmények között a Mihály arkangyal napjára eső görög keleti szvecsárokat, mint szombaton a beogradi Palilula városrészben. Egész Palilula talpon volt. Zene, ének, viháncolás, kurjongatás hangzott egész éjjel és nem volt ház, ahol nem tartottak volna szvecsárokat. Éjjel után a vendégsereg a házakból a kávéházakba költözött át, ahol folytatta a mulatozást. A legnagyobb céccó a „Platnare“ és a „Rusija“ kávéházakban folyt le, ahol tömegesen dönték ki az emberek az asztalok mellől és a bor hatása alatt boldog álomba merültek az asztalok alatt.

A sok alvók között azonban voltak ébredők is. Azaz olyanok, akik ébren folytatták az ivást és akik még bírták szusszal a rengeteg alkoholt. Palilula lakossága azonban nem azért lakik Palilulán, hogy ne mutassa be virtusát, amikor arról van szó, hogy Palilula jóhírnevét csorba ejtessék. A benszülöttek egy nagyobb társasága éppen kifelé vonult a „Rusijából“, amikor arra vonult egy „belvárosi“ társaság, csupa alaposan beszélt fiatalember, akik telt flaskókkal akartak benyomolni a kávéházba. A társaság tagjai éppen azon vitakoztak, vajjon Mihály arkangyal demokrata volt-e vagy sem.

— Mihály arkangyal feltétlenül demokrata volt — mondotta az egyik „belvárosi“.

— Nem igaz — dörmögött vissza egy palilulai benszülött, — Szent Gavriló volt a demokrata. Fűtyülök a Mihályokra!

— Halottátok ezt fiuk? — ordította a „belvárosi“. — Ez a rohadt palilulai megsértette Mihály arkangyal. Üssük agyon!

A belvárosiak erre nekiesetek a palilulai benszülötteknek. Kiki a flaskóját vagdosta az ellenfél fejére és csakhamar olyan hatalmas ribillió keletkezett, hogy a helyszínen nemcsak az összetört cserepeket, hanem az összeroppedezett fejeket is össze lehetett volna szedni.

A nagy lárma és az indiánokat megszegező csatazajra előkerült egy csendőr, aki rögtön erélyesen avatkozott bele a küzdelembe. De ez egyszer nem vált be a „tertius gaudet“ közmondása, mert az ellenfelek immár együttes erővel a csendőr ellen fordultak, akit alaposan helybenhagytak. Az ellenség rohamaot intézett ellene és leaktarták fegyverezni. A csendőrnek azonban egy óvatlan pillanatban sikerült belefújnia sípjába, mire rohamlépésben megérkezett a tartalékcsoport. Amikor a benszülöttek és belvárosiak észrevették a közeledő ellenséget, egyszerűen cserbenhagyták a helyszínen súlyos és könnyű sebesültjeiket. Háromat azonnal kórházba kellett szállítani, a többieket pedig a csendőrség vette gondozás alá. A helyszínen még különféle dísz tárgyak maradtak vissza, ugymint elhört sétatálcák, boros flaskók, poharak és kabátmaradékok. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított

Hirdessen a Délbácskában

Lengyelország szanálása

Az új kormány programja

Varsó, nov. 23. A sajtó meglepéssel fogadja a nemzeti egyetértés alapján alakult parlamenti koalíciós kormányt. A mérsékelt párti Kurjer Warszawski elsősorban a pénzügyi politikával foglalkozik és szilárd, infláció ellenes politikát sürget. Hangoztatja, hogy fenn kell tartani a zloty stabilitását. Nagy mértékben csökkenteni kell az állami kiadásokat és helyre kell állítani az ipar versenyképességét. A liberális Kurjer Polski kiemeli Skrzynski személyes érdemeit, akinek sikerült legyőznie a nehéz akadályokat. Skrzynski erőfeszítését az ország népének az az egyhangu óhaja kíséri, hogy törekvéseiben teljes sikert érjen el. A radikális Kurjer Poranny a nemzet újjáéledésének utegyengetőjét látja az új kormányban. Miután az új kormány erős többség felett rendelkezik, sokkal több kilitás van arra, hogy megkapja a szükséges külföldi hiteleket és a kormányai egyetértésben végrehajtsa a talpraállítás munkáját.

A faraósir csodálatos leletei

Szinarany masszív koporsó — Bámulatot keltő diszítések és ékítmények — Tut-Ankh-Amen a röntgen sugarak előtt

A luxurvölgyi királysírok egyik legritkább lelete Tut-Ankh-Amen farao sírja, amelyről az angol Daily News és The Illustrated London News nyomán módomban volt a Délbácska olvasóit az elsők közt kimerítően tájékoztatni. Az angol lapok újból foglalkoznak ezen csodálatos lelettel s nem győznek eleget írni róla.

A szinarany koporsó

Tut-Ankh-Amen ősi sírhelyéről a napokban hullt le az utolsó titkok leple. Hivatalos szemlélységek előtt folyt le a koporsó felnyitása, amelyet egy finom faragású faburkolat takart. A koporsó kiemelésekor káprázatos ragyogással tárult fel a hivatalos közegek ámuló szeméi előtt régi Egyiptom legművészeiből munkája s már most megállapítható, hogy a koporsó az eddigi régiségek legcsodálatosabb lelete.

Az egyiptomiak ezen faraója nemcsak életében volt a legnagyobb pompával körülveve, hanem halála után is, ami már csak abból is kitűnik, hogy a koporsója masszív aranyból készült, művészies faragásokkal diszítve s az akkori egyiptomiak istenségeinek rajzaival izléseesen ékesítve. Mondhatjuk, hogy ez a koporsó a legértékesebb tárgy, mely valaha sírbakerült. Míg ugyanis a rómaiak s bizanciak meglepődtek márvány és alabástrom koporsókkal, addig kr. e. 1400-ban az egyiptomi faraót Tut-Ankh-Ament szinarany koporsóban helyezték örök nyugalomra. Ugy a koporsó mint a rajtalevő rajzok hangos hirdetői az egyiptomiak fejlett művészetének és műizlésének.

Az aranykoporsó feltárul

Lassan s ovatosan fognak hozzá a koporsó felnyitásához. Végre a fedél enged s előtűnik a király mumiája. Balsamos enyvhez hasonló átlátszó finom réteggel bevontan fekszik a tetem, amelyhez balsamos s borral kevert anyagot használtak az egyiptomiak nagyaiak temetésekor. Ovatosan s lassan távolítják el a csonttákményedett réteget s így sikerült a tetemet sértetlenül megóvni.

A koporsóban találtak számtalan papyrus tekercset, amelyen bűvös szavak olvashatók, szövegei azon szertartásoknak, amelyek között — az egyiptomiak hite szerint — lehet csak a tulvilág boldogságát elnyerni és eljutni abba a birodalomba, hol Amen Ra, a napisten sohasem szűnő fényességben uralkodik.

A mumia mellé téve láthatók a király pompásnál pompásabban ékesített ruhái, amelyek, a rajtuklévő disz és számtalan drágakövek után itélve, az uralkodói diszruhák lehettek.

Mumia a Röntgen sugarak fényében.

Tut-Ankh-Amen korának tanulmányozói annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy valószínűleg nem természetes halállal mult ki s azért arra a gondolatra vetemedtek, hogy a

mumiát a röntgensugarak fényében megvizsgálják s így talán megállapítják, hogy vajjon erőszakos halállal mult-e ki a Napisten fia, mint magát nevezte s ha igen akkor annak melyik fajtája oltotta ki életét gyilkos-e vagy méreg. A vizsgálatot Howard Carter a sír fedezője és Dr. Terry vezetik; ők annak a reményüknek is adtak kifejezést, hogy a király életkorát is sikerült megállapítaniok.

A test belső részei egy külön urnában vannak, melyeket az istenségek szárnyas alakjai szárnyukkal földnek be. Dr. Lucas, az angol régiségi muzeum főkémikusa ezen belső részeket is kémiai vizsgálat alá veti, hogy megállapítsa vajjon nem tartalmaznak-e mérget?

Az egész tudományos világ a külföldön nagy érdeklődéssel várja a vizsgálat eredményét. (i. r.)

NEM PALESZTINÁBAN VAN A ZSIDÓK HAZÁJA

A cionizmus megalapítójának fia áttért a katolikus vallásra és most élesen szembefelnyezkedik a cionizmussal

Herzl János szerint a zsidóság nagy tömegei érettek a keresztység felvételére

A zsidó cionista eszme leghatalmasabb képviselője volt Herzl Teodor, a zsidó nemzeti állam megalapítója és a zsidóság vezetője és büszkesége. Ellenségei sem vonhatták kétségbe zsenialitását, óriási szervező tehetségét kiváló szónoki képességeit és idealizmusát, valamint fáradságot nem ismerő működését a zsidó állam megalapítása érdekében. Halála után a zsidóság nagy reményeket fűzött egyetlen fia Herzl János működése elé, aki kezdetben valóban apja nyomdokain haladva s a cionista mozgalom élére állva szintegy természetszerűleg vette át apja örökét.

Egy nap azután a világszenzáció erejével hatott Herzl János meglepetésszerű „pálfordulása”. A cionista mozgalom megteremtőjének és a zsidóság büszkeségének és szemefényének a fia áttért a katolikus vallásra. Áttérését azal igazolta a nyilvánosság előtt, hogy lelkiismeretének szavára hallgatott, amikor erre a döntő lépésre szánta el magát. Feszélyezve érezte magát mint a zsidó hitfelekezet tagja, hogy a zsidó állameszme érdekében folytasson propagandát.

A „Wiener Allgemeine Zeitung” egy munkatársa felkereste Herzl Jánost döblingi lakásán, hogy felvilágosítást kérjen tőle kikeresztelkedésére vonatkozólag.

Amikor beléptem Herzl elegánsan berendezett dolgozó szobájába — írja az újságíró — legnagyobb meglepetéssel vettem észre, hogy a szoba falán, közvetlenül Herzl Tivadar arcképe alatt, egy hatalmas ezüstkereszt volt elhelyezve. Herzl tehát külsőleg is dokumentálta, hogy elhagyta ősei vallását és a keresztény hitre tért át.

Valóban úgy van — mondotta Herzl János — felvettem a keresztiséget ami azonban nem jelenti azt, hogy feladtam volna a harcot a zsidó nemzeti állam érdekében folytatott propaganda körül. A vallásomat megváltoztattam, de nem változtathattam meg szívemet és érzelmeimet.

Mindig azon az állásponton álltam,

hogy minden ember, aki a zsidó nemzeti eszme hive és támogatója köteles a zsidó népközösség minden egyes tagja részére a vallásszabadságot követelni. Szerintem nem lehet összeegyeztethető, ha valaki zsidó nemzeti alapon áll és vallása keresztény. Mint a zsidó nemzeti eszme harcosa a legfontosabbnak tartom a vallási türelmet, amelyet a zsidó államban mindenkiel szemben fenn kell tartani. A vallási meggyőződés szabadsága a zsidó nemzeti idea legsarkalatosabb követelménye.

A zsidóság a diaszporában és nem Palesztinában, vagy más államformában keresse hazáját. Nem támadom a cionizmust, hanem csak a területián korlátozott cionizmust.

A zsidóság törekvése, hogy egy törvényes áttérés esetén a többi népfajtól elkülönítve maradjanak, véleményem szerint abban fog kifejezésre jutni, hogy az egyes országokban, hogy nem az uralkodó felekezethez hanem a „keresztény kisebbséghez” fognak csatlakozni. Ha a keresztény kisebbségi felekezethez csatlakoznak, lehetségesnek tartom, hogy zsidó nemzeti-ségüket mint keresztények is meg tudják őrizni. Végül a következő érdekes kijelentést tette Herzl:

A zsidó nemzet nagy tömegei megérették a kereszténységhez, amelytől különben is csak a Messids elfövetelének dogmája választja el őket.

Végül csak annyit akarok hozzáfűzni fejtegetésemhez, hogy a más vallásra való áttérést csak a belső meggyőződés szempontjából tudom helyeselni és minden másféle motívumot őszintelenségnek tartom.

Herzl János nyilatkozata széles körökben nagy feltűnést keltett és különösen a zsidóság körében boncolgatják élesen, mert a cionisták ma is hiven kitartanak meggyőződésük mellett, amely szerint zsidó nacionalista csak zsidó vallás lehet, a többi hetegorén vallásfelekezetű nem más, mint „basztard” vagy legjobb esetben — „paradegój”.

Léderer Gusztávné a tábla előtt

Fekete selyemruhában jelent meg a tárgyaláson

Budapest november 23. Vasárnap délben Léderer Gusztávné a Markó utcai fogház gondokságánál kihallgatásra jelentkezett. Azt kérte hogy hétfőn reggel diszes fekete selyemruháját vehesse fel, amit a törvényszéki tárgyaláson is viselt. A kérést, mivel ennek törvényes akadályai nincsenek a fogház kénytelen volt teljesíteni.

Dr. Kállay kuriai bíró, táblai tanácselnök ma délelőtt nyitotta meg Léderer Gusztávné bűnygyében a tárgyalást. Megállapítja, hogy a vádlottak képviseltében jelen van: Dr. Lévy Tibor, mint az elsőrendű vádlott védője, továbbá Dr. Schubert Zoltán, mint Léderer Sándor védője, akire szintén kiterjed az elsőfoku ítélet, felmentő részében. A vádat Dr. Varga József főügyész helyettes képviseli. Kihallgatják Léderer Gusztávnét és Sándort személyi adataikra vonatkozólag, azután felolvastatja az elsőfoku bíróság ítéletét, az indokollással együtt.

Az elnök újból ismertette az ügyre vonatkozó feljegyzéseket, majd ennek kapcsán

Varga József visszavonja az elsőfoku ítélet el len beadott és a mellékbüntetések ki nem szabása miatt bejelentett indítványát. Pogányi Nándor dr. táblabíró az ügy előadója részletesen ismertette az iratokból az ügy lefolyását. Elmondotta a Léderer házaspár előéletét, majd Kodelkával való ismeretségét és a gyilkosság lefolyását. Ezután Léderernek a rendőrségen és a vizsgáló bíró előtt tett többrendbeli beismerővallomását olvassa fel. Pogányi Dr. ismertette a főtárgyalás során kihallgatott tanúk vallomásait is, majd a terem kiszellőztetése céljából tízpercnyi szünetet rendelt el az elnök és erre az időre a teremből kivezetette a vádlottakat is.

Az iratok ismertetése után az elnök Léderernek vezettette maga elé és tolmács útján a dollár üzletre vonatkozólag kérdezte ki. Léderernek fenntartja korábbi vallomását, arra hivatkozott, hogy a dollár üzletben férje tárgyalta kodelkával. Az elnök ezután a tárgyalást kedden délelőtre halasztotta.

HIREK

Én is megnéztem

a „Tizparancsolatol“ és rémesen tetszett. Jaj de nagyszerű volt a Pittigrilli, amikor beleesik a tengerbe, meg a Gloria Swanson, amikor lefordult a szikláról és rdesett a Fern Andra cipősarkára. A Mózes is kitűnő volt, olyan lengő a szakála, hogy gusztusom volt megbábnálni, pedig azt mondják, hogy Asta Nielsen játszott az öreget. Fényes volt a Lia de Putti, amikor a zsidókat átvezette a vörös tengeren és amikor Vladimir Gajdarov lehuzta a Niebelungok gyűrűjét és beledobta a Fekete-tenger vörösnek látszó zöldszinű kék habjaiba. A legjobban tetszettek a színes képek. Nagyszerű volt például, amikor Eva May mint fáraó lépte piros haját és kék szoknyában belépett a Fehér-tengerbe. Ez volt a legszebb jelenet, a szívem is táncolt örömben. Meg aztán, amikor a sivatagban vándoroltak a kecskék, bocik, nyuszik, tehének, disznók, sült malacok, embekek és a többi vadállatok. A Paul Richter nagyszerű volt az öregmama szerepében és a Francesca Bertini kitűnően játszott az egyik dromédárt. Nagyon meg voltam hatva, amikor a méndörgős ménkü becsapott Mózes tábláiba és a zene a holzhacker marsot játszott hozzá. Szinte kísérteties volt az a jelenet, amikor Mia Mara rálépett Max Linder tyukszemére, mire a kakas kukorékolni kezdett, a zene pedig a „Tannhäuser“ nyitányát játszotta. Nagyon szépek voltak a feliratok is. Több helyütt például előfordult az a szó hogy „sóder“. Azt hittem, hogy talán sajtóhiba és hogy „sódár“ vagy „suddr“ helyett sódert irtak, de aztán valaki megmagyarázta, hogy ez nem sódar, nem suddr és nem is sóder, hanem „sóher“. Jók voltak még Mascagni, Lehár, Hamm Ferenc, Mignon, a NAK, a Radnicski és Mussolini. Kitűnően játszott a Totovics is, aki a fáraó fiát kredlta. A legjobban az a jelenet sikerült, amikor a szabadjegyeket osztogatta a novisadi sajtóképviseleknek. A rendezés nagyszerűen sikerült és a darabban szereplő művészek lelkesen tapsoltak a közönségnek. Különben bocsánatot kérek, ha esetleg összeavartam a fogalmakat és nem adtam hiven vissza impresszióimat, de a sok mozibajdrás annyira összekompromittálta felfogási képességemet, hogy még most sem tudom, vajjon Asta Nielsen vagy a Wágner Dódi játsz-e a „Niebelungok“ főszerepét. K. A.

1925. November 24. Kedd

Római katolikus: Keresztelő Szt. János. Protestáns: Emma. Gör.-keleti: Menna. A nap kel reggel 7 óra 16 perckor, nyugszik 4 óra 16 perckor. A hold kel 13 óra 50 perckor, nyugszik 00.8 perckor. Nemzeti Színház: Marinka a táncosnő. Apolló mozi: Dráma a tengeren.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunkban a déli szelek fognak felülkerekedni, a szelek élénkebbek és előbb délnyugati, később déli irányúak lesznek. A felhőzet részleges lesz helyenkénti csapadékkal, különösen a tengerparton, ahol sirokkó lesz. A hőmérséklet szokatlan mértékben fog emelkedni.

— **A sombori alispán a sentai járásban.** Rajics sombori alispán a vármegyei főjegyzővel együtt hivatalvizsgálatot tartott a sentai járásban. Hivatalos látogatását pénteken fejezte be Horgoson, ahonnan az esti vonattal visszautazott székhelyére.

— **A legjelesebb lengyel író halála.** Varsóból jelentik: A lapok hasábos cikkekben méltatják Zoromskynak irodalmi érdemeit. Az író, aki a legjelesebb volt a most élő lengyel írók között, pénteken hunyt el. Tegnap ment végbe Varsóban a temetése amelyen az egész kormány résztvett. A gyászbeszédet a sirnál Grabski közoktatásügyi miniszter mondta.

Skrzynski miniszterelnök szintén koszorút tett le a koporsóra. A temetés költségeit az állam fedezi.

Katalin bál Somborban. A Kath. Legényegyesület vasárnap este tartotta hagyományos Katalin bálját. A bál fényesen sikerült. A kath. legényegyesület terme ritkán látott még ilyen szép közönséget. A fiatalság reggel 4 óráig táncolt és mulatott kedélyesen.

— **Ujabb fordulat Leirer Amália ügyében.** Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt a vizsgálóbíró befejezte Leirer Amália meggyilkolása ügyében a vizsgálatot és az iratokat az ügyészségre küldötte át, a vádirat elkészítése céljából. Már úgy volt, hogy a vizsgálat nem fog különösebb eredményeket felmutatni. A gyilkosság főtettese Pödör Gyula meghalt, a másik gyanúsított Okolicsányi László ellen nem sikerült terhelő tanuvallomásokon kívül súlyosabb bizonyítékokat produkálni, mert Hailig, Bolla és Saguly, akik egykor leleplezői voltak a tetteseknek, tudni sem akartak arról, hogy Okolicsányi orgazdaságon kívül egyéb szerepet játszott volna. Szombat délután váratlan fordulat történt, Saguly kihallgatásra jelentkezett a fogház gondnokánál, majd mikor a fogház igazgató elé vezették, izgatottan jelentette be, hogy sürgős beszéde volna, a Leirer ügy vizsgálóbírójával. — Hónapokig faggatott a vizsgálóbíró ur, de én nem voltam hajlandó egy pontnál tovább menni. Vissza akarom vonni régi vallomásaimból azt, ami nem felel meg a valóságnak és most majd én megfogom mondani pontosan, hogy történt a Teréz köruton minden, kik gyilkolták meg Leirer Amáliát. Tanukat és meggyőzhetetlen bizonyítékokat fogok megnevezni a vizsgálóbíró urnak, vallomásom támogatására. A vizsgálóbíró a legközelebbi napokban maga elé fogja rendelni Sagulyt és akkor majd, ha igaz, amit Saguly ígért, teljes világgóság derül erre a szokatlanul titokzatos bűntügyre.

— **Hogyan biztosították Benesék győzelmüket.** Nem számítva a tanítószolgák és csendőrség agitációs munkáját, Benesék a mandátum elosztásánál mutatták ki legjobban nemzetiségelleues politikájukat. Kassa kerületének mindössze két mandátum jutott. És a választási kulcsszám 57.200, ellenben a túltöbbségű eperjesi kerületnek 10 képviselőt adtak 43.500 kulcsszámmal. A csehekre legkevésbé biztos erdős Kárpátok egyetlen választókerületet alkottak, a 600.000 szavazó csak 9 képviselőt választott, a kulcsszám itt 67.300 volt. Ezzel szemben az erősen cseh Pardubitz 477.000 választó mellett 11 mandátumot kapott 43.300 kulcsszámmal. Prágában 48 képviselő van. A kulcsszám 38.000. Ezek a statisztikai adatok mindennél jobban megmutatják Csehszlovákia kisebbségi politikáját.

— **A Katalin műsoros táncestély a beltéri kath. körben** f. hó 25-én, szerdán *pon-tosan* esti fél 9 órakor veszi kezdetét.

— **Csődöt nyitnak Stimes Ödön ellen.** Berlinből jelentik: A Stimes Ödön tulajdonát képező A. G. A. automobilgyár felügyelőbizottsága és igazgatósága arra a nézetre jutott, hogy a hitelezők érdekeinek megvédése céljából a csőd azonnali megnyitására van szükség, nehogy a gyár további működése vagyoni csökkenésre vezessen.

— **Nemes táncintézetében** csütörtök este 8–11-ig ösztánc rendez belépti díjjal.

— **A beltéri katolikus kör táncestélye.** A beltéri katolikus kör szerdán, november 25-én este fél 9 órakor saját helyiségében műsoros táncestélyt rendez, amelyre a kör tagjait ezuton hívja meg a rendezőség. Belépőjegy személyenként 15 dinár. A műsor a következő: 1. Lortzing Gusztáv: „A fegyverkövacs“ nyitány, előadja a „Jeunesse Bohemes“ zenekar. Vezényli: Szikcsák Károly. 2. „Az utolsó szó.“ Egyfelvonásos vigjáték. Előadják: Pekló Olga és Vig Bözsi. 3. Melodráma: „Petőfi a Hortobágyon“. Szavalja: Horváth Böske. Kísérik hegedűn Hess Médi, zongorán Vig Bözsi. 4. Rieding: Concertino. Előadják: hegedűn Hess Médi, zongorán kíséri Ádám Gizi. 5. „Megjött a papa.“ Előadják: Lehel Aranka, Paszt Ernő, Ádám Juci és Fehér György.

(x) **Tűzifa, szén, koks** legolcsóbb Keller fatelepén, Strand ut. Telefon 417.

Majom frizura

Bécsben a parókakészítők lázas munkában vannak. Ugy látszik, hogy a bubifrizura és etonfrizura az utoljást járja. Amerikában már a multé e két frizura, mert a sanfranciskói hölgyek új divatnak, a majomfrizurának a rabjai. Lényege: egyenes, sima hajvágás, amely benyulik a nyakszirtre és elől csaknem a szempillákon nyugszik. Az orr nyergére ékalaku hajtömeg nyulik, két másik kunkor a fül mellett bujik elő, míg a fül maga teljesen szabadon marad. Ez a majom frizura. Ezt a nevet adta neki Miss Reneé English, a san franciskói társaság legelőkelőbb tagja. A kedves divat forradalmár ujitása visszhangra talált már számos helyen. A kedves miss majom-léptei nyomában valószínűleg nem ez az egy-két divathős fog elindulni, miután nemcsak egy bolond csinálhat százat, hanem egy majom is ugyanannyit. Amennyire immel-ámmal megnyugszunk már a rövid hajban, akként nem nyugszunk bele a majomfrizurába, amely nem rendelkezik a bubi frizurának fiatalító előnyével. Ez az új divatu hajviselet elcsunytja az arcot és állandó fodrászi beavatkozást igényel. A majom frizura aktualitásából elfecsegjük azt is, hogy öngyásága X-né tul akart tenni a többi bubi- és etonfrizurás hölgyeken, etonfrizurás tarkáján ott éktelenkedett egy kis konty. Amikor az egyik zsuron bemutatja a többiek pukasztására legujabb kreációját, a hölgyek guny-nyilai annyira elkeserítették férjét, hogy néhány napig szinte félve kerülte el lakásának küszöbét, nem akarván látni felesége majom ábrázatát. Azóta különben már válópert is indított az önmagáról megfélemedezett felesége ellen.

— **Tudja-e mi a törv. védett Winga Bonbon?**

— **Bicskázás az Alkotmány utcában.** Vasárnapra virradó éjjel az Alkotmány és Gajeva utca sarkán a rendőr járőr egy súlyosan sebesült embert talált. Azonnal értesítették az ügyeletes kapitányt, aki a sebesültet kiszállította a kórházba, ahol ápolás alá vették. Malencsics Rodolyub kapitány vasárnap kihallgatta a sebesültet, Varicsák György 30 éves novisádi napszámost aki azt mondta, hogy három ismeretlen fiatalemberrel találkozott a sarkon, szóváltásban elegyedett velük, mire ezek botokkal reátámadtak és az egyik hasba szúrta. Támadóiról semmi közelebbit nem tudott mondani. A rendőrség most keresi az ismeretlen éjjeli támadókat.

— **Orvosi hír.** Dr. Holzschuch Jenő orvos-operateur, a drezdai (Prof. Kehrer) és zürichi nőgyógyászati és szülészeti klinikáknak két éven át volt aszisztense, a novisadi áll. kórháznak volt orvososa stb. orvosi gyakorlatát Bácska Palánkán (Lindenschmidt-féle villa) megkezdte. 2351—3.

— **Mussolini nem utazik Londonba.** Rómából jelentik. Az itteni lapok jelentése szerint Mussolini nem fog Londonba menni, a locarnói szerződés aláírása céljából, hanem küldöttséggel képviselteti magát, amelynek vezetője Sciajola lesz.

— **„Winga“ a világ legjobb Csokoládé crem Bonbonja!**

— **Táncvizsga a Nemes-féle tánciskolában.** Szombaton este tartották meg a Nemes-féle tánciskolában a záróvizsgát, amelyen a tanítványok számos művészi táncot mutattak be. A cigánytáncot Brenner Etus, Láppi Elvira és Linder Kató, a gawottet Zolics Giza, Gottwald Ilonka, Gottwald Vilma, Bogdánovics Magda, a ritmikus valcert Rákics Vasizyka, az angol táncot Weisz Vilma, Kehl Branka és Kastel Iván, a hollandi táncot pedig Fischer Manci, Herbst Ilonka, Frank Viola, Knippel Miki, Gabel Feri és Kehl Feri táncolták nagy sikerrel. Igen nagy tetszést aratott Balaton Irén és Balaton Kató a komikus Box-Trottal.

(x) **Erdélyi deszkák** minden mértékben legjobban beszerezhetők a Lisic fatelepén a **kanálison** tul.

— **A Beltéri Kath. Kör** f. hó 25-én, szerdán este műsoros táncestélyt rendez, melyre a kör tagjait ezuton hívja meg a Rendezőség.

— **Kérjen tehát mindenhol csakis „Winga“ Bonbont!!!**

— **Határincidens egy halászháló miatt.** A Petit Parisien értesülése szerint a genfi tavon egy svájci motornaszád, amely a halászcsonakot, a svájci hivatalnokok azt állítják, hogy a francia halászok hálójukat svájci vízben vetették ki. A két csónak emberei között veszekedés támadt, végül is a francia halászcsonakot Veveibe szállították, ahol a francia halászokat őrizetbe vették.

— **Szíriai harcok.** Damaszkuszról jelentik a Reuter irodának. Damaszkusztól keletre Vlecha közelében, egy ötszázfőnyi francia osztag összeütközött egy hétszázfőnyi benszüllött csapatral, amelynek vezére Hassan Charrat megsebesült, hivei közül harminc ember elesett, negyven pedig megsebesült. A franciák veszteségei jelentéktelenek. Beirutból jelentik: Egy hatvanfőnyi felderítő osztagot Hasbayatól északra megtámadtak csupán tizenöt ember tudta megmenteni életét. Eddig még semmi hír sincsen az osztagot vezető francia tisztról.

— **Az olasz-orosz szerződés.** Rómából jelentik: A szenátus tegnap 158 szavazattal 15 szavazat ellenében elfogadta az Oroszországgal kötött szerződést.

— **Az olasz szabadkőművespáholyok felosztása.** Rómából jelentik: Az olasz szabadkőművesek nagypáholya hírszerint felhívást bocsájtott ki, amelyben közli, hogy valamennyi olaszországi páholyt felosztják és a szabadkőműveseket kötelezettségeik alól feloldják. A felhívás hangoztatja, hogy a szabadkőművesek elismerik a titkos szervezetek ellen irányuló új törvényt és ennek rendelkezéseivel összhangban fognak új páholyokat alapítani Olaszországban.

— **Elsőrendű tűzifák,** legjobb porosz szalon kőszén és gázkösz házhoz szállítva, legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreknél Novisád, Haitér 11. sz. 1—0 2018.

Halálozás. Király Lajosné, a volt adai jeggyő felesége, súlyos szenvedés után, 53 éves korában elhunyt. Király Károly dr. adai ügyvéd a magyar párt elnöke, az elhunytban édesanyját gyászolja. A megboldogult uriaszony tetemeit tegnap helyezték örök nyugalomra.

A cigányasszony és a rossz szellemek. Sentáról jelentik: Petrovics Boja Illésné beállított Gábor Sándor parasztagdához, akinek jószágai egymásután hullottak el. A cigányasszony kijelentette, hogy rossz szellemek kísértének a házban s ő vállalkozik arra, hogy a szellemeket elűzze. Ezzel szemben azonban a következő „jutalmat“ követelte: 13.500 dinár készpénzt, 45 kiló sonkát, 45 kiló szalonnát, 45 kiló húst és 45 kiló kenyeret. A gazda felült a cigányasszonynak és teljesítette követelését. A cigányasszony erre különféle hókuszpókuszba fogott, gödröt ásott, rejtelmes szavakat motyogott s végül kijelentette, hogy a szellemek ellógtak. A parasztagda azonban másnap szomoruan tapasztja, hogy a dögvész nem szűnt meg, sertései továbbra is elhullottak. Erre a rendőrséghez fordult, amely a ravasz cigányasszonyt csalás miatt letartóztatta.

— **Inkább meghalt, de nem árulta el a találka helyét.** Sátoraljaujhelyről jelentik: Borzalmas eset történt a napokban az itteni kórházban. Az egyik sárospataki orvos utasítására beszállítottak ide egy fiatalembert Sütő Sándor sárospataki asztalossegédet, akinek karján nyitott seb tátongott. A fiatalember a kezelőorvos és a kórházi személyzet előtt elítélte sebesülése eredetét. A seb már hegedni kezdett, amikor borzalmas kínok között a veszettség szimptomái jelentkeztek a betegen. Rugott, harapott, tört mindent és a szerencsétlen asztalossegéd hamarosan meghalt. A vizsgálatot azonnal megindították. Sárospatakról harminc embert Budapestre kellett szállítani a Pasteur intézetbe, mindazokat, akik érintkeztek vele. Eddig Sárospatakon nem tudták felkutatni azt a kutyát, amely megharapta volna a veszettségben meghalt asztalossegédet, ellenben megállapították azt, hogy a szerencsétlen fiatalember találkán volt akkor, amikor a halálos harapás érte és inkább a halált választotta, de a találka helyét és idejét el nem árulta.

Olvassa a Délbácskát!

A Makkabi váratlan győzelme

Gyenge volt a munkás csatársor — Jól játszottak a Makkabi halfok
Juda Makkabi—Radnicski 2:1 (2:1)

Karagyorgye pályá — Biró: Simovics

Régi igazság, hogy a futballban nincs előre elkönyvelt biztos győzelem, de ezt az igazságot legtöbbször saját kárán tanulja meg az ember. Így járt vasárnap a Radnicski is. Bizott a biztos győzelemben és ez a kellemes érzés kényelmessé és könnyelművé tette a játékosokat. Minthogy pedig a Radnicski játékosok közül aligha akadt egy is aki ne hitt volna a biztos győzelemben, a kényelem és fölénykedés ellepte az egész csapatot úgy, hogy a mult vasárnapi lelkesedésnek, tüznek és akarásnak nyoma sem volt. Pedig elkelt volna egy kis lelkesedés ma annál is inkább, mert azért nem kellett volna messzire menni.

A Makkabi veterán játékosaira a hideg ugylátszik jó hatással volt. Felfrissítette bennük a régi lelkesedést és klubhűséget, amelynek a szezonban sokszor híjával voltak. Már a kezdésnél olyan parázs támadást vezetnek, hogy azt a ma feltűnően merev munkásvédelem nem képes feltartóztatni.

Fischer passzával a balszélső Hauser elfut, beadását Kacaf közléről gólba lövi. A váratlan gól legjobban a Makkabi hiveket lepte meg, a munkások fel se vették. Halfsoruk Valentel az élén állandóan frontbatartotta a csatársort, de abban kevés volt a lendület és a gólrá törekvés. Grünbergnek volt néhány jó beadása, de azt a belsők ellazsálták. A kiegyenlítést is így szereztek meg. A jobbszélről beadott labdát szabályos sorrendben ellufoltja a jobbösszekötő, a center, a balösszekötő, néhány védőjátékos, a Makkabitól, s már a taccsbíráskodó Schäffer került volna sorra, de kollégája

a Radnicski balszélső közbevetette magát s lapos lövéssel a Makkabi hálóba lötte a labdát.

Ezután a fedezetsorok kemény viadala következik. Ez a csatársorok tehetetlenségének természetes következménye volt, viszont a halfok játéka a közönség szempontjából nem sok élvezetet nyújthat. Szemre nem is volt szép ez a többé-kevésbé céltalan, magas labdákkal megjátszott párviadal, de arra jó volt, hogy bebizonyítsa a Makkabi halfsor fölényét a Grünberg I. helyén tartalékok szerepeltető munkás halfsorral szemben. A csatárok alig jutnak szóhoz. Egy-kétszer sikerül a szélsőknek megugrani. Hauser is ezt cselekszi, s amint észreveszi, hogy a vörös-feketék közvetlen védelme immel-ámmal kezeli az ő leszerelését, harminc méterről hirtelen hatalmas lövést ereszt meg. Szépen uszik utána a munkások tartalék kapusa, de a labda kezét érintve a bal felső sarokba csuszik.

Az újabb gól sem önt lelket a vörös-feketék küzdelmébe. De ez már nem is ment volna olyan könnyen. Halfsoruk fogyatékoságát a közvetlen védelem jó játéka egalizálta ugyan és így a játék hátralévő részében fölénybe kerültek, de nem volt csatársor, amely ezt a fölényt gyümölcsözően kihasználhatta volna. Hiába rugtak vagy kornert, az mind elkerülte a kaput, vagy a ma babonáskezü Morgi hatalmába került.

Nem is változott az eredmény, amely pedig a kijátszott formák után itélve eldöntetlen arányban lett volna a legigazságosabb.

Subotica

SAND—OSKV 4:2 (1:1). Biró: Krausz. A novisadi csapat meg nem érdemelt vereséget szenvedett a subotikai bajnokság második helyezettjétől. Az OSKV a mérkőzés kétharmad részében fölényben volt és technikai tudásával is fölülmulta ellenfelét. Vereségét a kapu előtti határozatlansága okozta és egy birói tévedés, mert a suboticaiak vezető gólja feltűnő ofszejd helyzetből származott.

Osijek

Subotica—Osijek (válogatott) 4:2 (3:1).

Beograd

Szombat: Teplitzer FC—Jugoslavija 5:4. Vasárnap: BSK—Teplitzer FC 6:1. A BSK nagyszerű játékkal győzött.

Zagreb

Sombat: DFC—Hask 3:1. Vasárnap: DFC—Hask 5:2.

Budapest

MTK—FTC 1:0 (0:0).
UTE—Törekvés 2:1 (2:1).
33FC—NSC 0:0.
Vasas—KAC 5:4 (3:1).
III. kerület—BEAC 2:1 (0:0).
VAC—ETC 1:1 (1:1).

Bécs

Rapid—Hakoah 3:1.
Amatör—Simmering 2:1.
WSC—Slovan 1:0.

A vasárnapi pályázat eredménye. A vasárnap lejátszott Makkabi—Radnicski eredményt egyedül Miskolczy István tippelte helyesen és ezért egy üveg SOA kölnivizet nyert.

Nemes táncintézetében csütörtök este 8—11-ig össztánc rendezés belépti díjjal.

— **A volt osztrák-magyar uralkodóház tagjai kisajátított vagyonukért kárpótlást kapnak.** Bécsből jelentik: A keresztényszocialista párt kebelében, mint egy hétfő reggeli lap közli az a terv merült fel, hogy kölcsönös megegyezés alapján kell rendezni a szövetségi kormány és az egykori uralkodócsalád között a vagyoni jogi helyzetet. Tehát módosítani kell a Habsburg ház ausztriai birtokainak és egyéb ingatlanainak kisajátításáról szóló törvényeket, ami azzal járna, hogy a volt uralkodó ház tagjai kisajátított vagyonukért megfelelő kárpótlást kapnának. A szocialdemokraták hallani sem akarnak a kárpótlásról.

— **A méhek és a versaillesi békeszerződés.** Egy berlini lapban olvastuk az alábbi történetet: Németországnak, mint ismeretes, a versaillesi békeszerződés értelmében

mint természetbeni jóvátételt ki kellett szolgáltatnia Franciaországnak a híres lüneburgi méhészet összes méhrajait. Ez meg is történt és a német méhek királynőikkel és méhkasaikkal együtt a nagyfejű politikusok kívánságára átvándoroltak francia földre. A méhek azonban, melyekben úgy látszik mélyen benne égett a deutsche treue, a német hazafiság, nem tudtak megbarátkozni azzal a gondolatlaltal, hogy ők most a gyűlölt franciák életét megédesítsék és úgy játszották ki a ravasz politikusokat, hogy valamennyien elpusztultak. A franciák most azon törik a fejüket, hogy a honvágy, vagy az ellenük érzett gyűlölet, vagy talán a franciaországi klíma, melyet nem tudott a harmincezer méh megszokni, vitte talán korai pusztulásba a német méhészet nagy kincset képviselő lüneburgi méhrajait.

* A Nemzeti Színház műsora. Kedd: Marinka, a táncosnő. Szerda: A napraforgós hölgy. Csütörtök: A hollandi menyecske. Péntek: Az örvény (bemutató előadás). Szombat d. u. 3 órakor. Ifjúsági előadás: Az örvény. Este 8 órakor: Nebántsvirág. Vasárnap d. u. Kostana, este: A gésák. Hétfő: Kostana.

* Falu harang nélkül. A rumai német dalárda és zeneegyesület vasárnap este nagyszerű műsoros táncestélyt rendezett, amelynek keretében a „Falu harang nélkül” című énekes népszínmű került színre. A zeneegyesület műkedvelő művészgárdája ezuttal sem lett hűtlen hírnevéhez, olyan pompás egyéni és összjátékot produkált, hogy a közönség azonnal szeretetébe fogadta a kitűnő szereplőket. Bár Pásztor Arpád „legendájához” holmi kritikái hozzászóla-sunk is volna, a darab levegője, egyes figurák jellemzése nemkülönben a határos színpadi jelenetek, ameyek reflektorként világítottak be a legenda tendenciájába, elsőrendű művészi élvezetet nyújtottak. Künneke Eduárd zenéje inven-ciózus és helyenként rapszodikus, melódiai lá-gyan olvadnak fel a népdal motívumaiban és hiven tükrözik vissza a cselekmény lefolyását, különösen a melodramai jelenetekben. Huck József a pap szerepében drámai lendülettel és nemes patosszal személyesítette a kedves, öreg falusi pap alakját, Mukahirn Stefi izléses szerénységgel alakította a gazdasszony szerepét, Schubert Helén bájos és közvetlen volt a Rézi szerepében. Kitűnő hanganyaggal rendelkeztek Kehl István, Müller András és Schmee Miczi és művészi alakításokat produkáltak Horschitz Ferenc, Müller Liesl, Reinprech Ferdinánd, Ben-nicsics Eva, Miskovics Antal és az öreg, nagy-szerű Huck Mátyás. A kissé ingadozó zenekart Paulusz Rudolf tanár dirigálta művészi lendü-lettel, a darabot Huck József rendezte, a frap-páns díszleteket Bischof Károly tervezte. A „Sloboda” nagyterme a legutolsó helyig meg-telt és a közönség percekig ünnepelte a sze-replőket. Előadás után a fiatalság táncra perdi-tette a bájos rumai lányokat, akik a többi nagyszámu közönséggel együtt reggelig hódol-tak Terpszihorénak. K. A.

§ Elhárított tárgyalások. Schinagl György 31 éves novisadi szabó állott tegnap vádlottként a törvényszék előtt, azért mert 1924. szeptember 10-én késsel megszúrta Szikora Borbálát. Schinagl Szikora Borbála anyjával veszekedett és mikor ez anyja védelmére kelt, szúrta meg Schinagl. Schinagl azzal védekezett, hogy ő nem szúrta meg Szikora Borbálát, ha-nem az egy ládára esett és az abból kiálló szögek sebesítették meg. Miután a beidézett tanúk nem jelentek meg a tárgyaláson, azt el kellett halasztani. Ugyancsak el kellett halasz-tani Krajcsik József 27 éves rajszkai születésű mészárossegéd és Récsei Gyula 52 éves pa-lánkai mészárosmester ügyének tárgyalását is. Krajcsik Récseinél dolgozott és lopott tőle, mikor ezt Récsei megtudta vasvillával meg-verték Krajcsikot. Az ügyészség most mindket-tőt vádolja, Krajcsikot lopás Récseit, pedig su-lyos testi sértés miatt.

§ Egy pár cipőért egy hónap. A no-visadi járásbírósg tegnap egy hónapi fogházra ítélte Majoros Mátyás novisadi szolgát, mert november 2-án Zeleni Mihálytól egy pár cipőt lopott.

§ Szabadlábrahelyezés. A novisadi törvényszék vádtaácsa tegnap szabadlábra helyezte Rosenthal János titeli lakost, aki azért volt letartóztatásban mert ez év szeptember 25-én a Pirosi uton több helyen megszúrta feleségét. A szabadlábrahelyezés azért történt, mert Rosenthalné sérülése csak könnyebb ter-mészetűek voltak.

A dinár árfolyamai

Bécs	1259.—	Prága	59.50
Budapest	1266.—	Berlin	—

Nov. 23	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.20	—	—	177.25
Zürich	—	1089.—	1089.25	1928.—
Newyork	518.7/s	56.375	56.40	—
London	25.137	273.50	273.80	484.50
Páris	20.13	220.50	222.—	387.50
Milano	21.10	227.25	227.—	406.50
Prága	15.40	167.25	167.50	296.25
Berlin	—	1344.—	1344.50	2300.—
Budapest	72.80	791.50	795.—	14.—
Brüsszel	23.50	—	—	452.50
Bécs	—	793.—	795.25	14.1/s
Bukarest	2.375	25.50	26.—	—
Amsterdam	—	—	—	—
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	76.—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Beogradi tőzsde

1925 november 23, 5 óra

Bécs	795.—	Prága	167.50
Páris	220.—	Zürich	1089.—
Milano	228.—	London	273.50
Newyork	56.40	Budapest	—

Irányzat: mind áru, csendes

Zagrebi tőzsde

1925 november 23, 5 óra

Bécs	797.—	Prága	167.50
Páris	220.50	Zürich	1089.50
Milano	229.—	London	273.75
Newyork	56.42	Budapest	—

Irányzat: mind pénz, csendes

Chicagoi terménytőzsde

1925 november 23, 10 óra

Buza		Tengeri	
December	161.75	December	73.1/s
május 1926	158.5/s	május 1926	78.1/s
Julius	141.75	Julius	79.3/s

Irányzat: buza bizonytalan, tengeri — (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1925 november 23. (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai Usancen d.k. kötés	240-245.—, 550 mm
Árpa	
bácskai 62, d.k.	kinálat 130.—, 100 mm
Tengeri	
bácskai gömbölyü d.k. kötés	160.—, 200 mm
bácskai II, d.k.	kötés 120.—, 500 mm
bácskai XII, d.k. jesenicai paritás	kötés 182.50, 300 mm
bácskai II, csatorna	kötés 117.50, 200 mm
bácskai III-IV, dunai r.k.	kötés 138.—, 4000 mm
szerémi III-IV, d.k.	kötés 130.—, 1000 mm
szerémi III-IV, szávai r.k.	kötés 135.—, 3000 mm
szerémi XII, Pastumia kval. garant.	kötés 110.—, 1000 mm
szerémi II, d.k.	kötés 122.50, 1000 mm
szerémi száritott	kötés 138.—, 700 mm
Buzaliszt	
bácskai nullás gg. d.k.	kötés 405.—, 100 mm
bácskai nullás komb. d.k.	kötés 390.—, 100 mm
Bab	
bácskai fehér, Usanc. d.k.	kötés 180.—, 400 mm

Irányzat: élénkebb

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvített megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz trg Oslobodjenja 3. 818-0

— Változás a kamenicai helyihajó menetrendjében. Az S. H. S. hajózási szin-dikátus Novisád—Kamenica között közlekedő helyihajójának menetrendje november 15.-től kezdve a következő: Kamenicáról indul 5.45, 7.15, 10, 11.30, 14, 16 és 18 órakor Novisád-ról indul 6.30, 9, 11, 13, 15, 17 és 19 órakor.

Hirdetőkink figyelmebe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig dél-után 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralékban levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utaványozni szives-kedjenek, nehogy a lap további küldését kény-telenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel!

„Délbácska” kiadóhivatala.

A DUNA VIZÁLLÁSA

November 12-én reggel	—	—	241
November 13-án	—	—	200
November 14-én	—	—	282
November 15-én	—	—	320
November 16-án	—	—	343
November 17-én	—	—	366
November 18-án	—	—	386
November 19-én	—	—	404
November 20-án	—	—	420
November 21-én	—	—	432
November 22-én	—	—	439
November 23-án	—	—	439

Szerkesztésért feiel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műve-
ket, meghívókat, eljegyzési és
esketési lapokat, falragaszokat,
ügyvédi, közigazgatási, ipari és
kereskedelmi nyomtatványokat a
legizlésesebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

A legjobb minőségű

falusi liszt

korpa, kukorica, zab stb. a legolcsóbb árban
kapható, díjmentesen házhoz szállítva.

Gausz János, Futoski put 66

1636 Telefon 534. 1-0

HITÉLET

magyar keresztény folyóirat. - Megjelenik
havonta kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Mošorin—Bačka

HIRDETÉSEK

**Szép és olcsó
Karácsonyi
ajándékok**
kaphatók

Ertl Bálint
ékszerész és órásnál Novi
Sad, Kralja Petra u. 30.

**2 szoba és fészerből álló
Barak ház**
szétszedhető, olcsón **eladó.** Cim: Cara
Dusana ulica 50. szám. Érdeklődni lehet
d. e. 12—2-ig ugyanott.
2329—1—2

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
talja az új formák szerint
Festés minden színben
Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

**A december 5-én megtartandó
tisztviselők báljára**
estélyi ruhák elkészítését még korlátozt
mennyiségben felvesz részlettörlesztésre
Grünberger, Novisad Kr. Alexandra 13.

Díjtanul közvetítünk Önnek
tisztviselőt, segédet, soffört,
vagy bármilyen alkalmazottat „Jugokomercia“
állasközvetítő, Parnogmiina ul. 10.

Beck János
papirkereskedése és
könyvkötészete
NOVI SAD, Futaki ut 94.

••

Állandó nagy választék
képeslap ujdonságokban.
Nagy raktár divatos, mo-
dern levélpapírokból.
Iskolacikkek, író- és rajz-
szerek, képeslap albumok,
emlékkönyvek a leg-
olcsóbb áron.

••

Géperőre berendezett
modern könyvkötészet

Gyárosok, kereskedők, ügynökségek figyelmébe!

Utlevél láttamoztatást és beszerzést az összes követségeknél elvállal. Napi futárszolgálat. Elvállal a legolcsóbban levelek és csomagok átadását és átvételét, valamint bármely megbízást Beogradban. — Uti felvilágosítással, valamint beutazási, tartózkodási engedélyek ügyében díjmentesen ad felvilágosítást. — Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan elintézi

Vojvodjanska Trgovačka Agencija, Novi Sad, Kralja Petra ul. 29.

Uruk figyelmébe!

Őszi ruha szükségletének beszerzése ne okozzon Önnek gondot, mert minden rendelését olcsón és pontosan, divatlap szerint a legkényesebb igényeket is kielégítően készít

Fehér Pál angol uriszabó,

Kralja Petra ul. 30. I. emelet, jobbra.

Kérem meggyőződni és szíves pártfogását!

FEHÉR ISTVÁN

uri és női divat cipész

Novisad, Kralja Petra 30. sz. I. emelet

Készít mérték után

a legújabb divatlap szerint férfi varrott, szegelt és női galanterie cipőket elsőrangú kivitelben, jutányos áron. — Javitások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltetnek. — Elsősztályú munkásokat állandó munkára, 2 tanoncot kosszítal vagy fizetéssel felveszek.

Arverés.

Tisztelettel értesítjük a közönséget, hogy 1925. november 24-én délelőtt 9 órakor a novisadi pályaudvaron

nyilvános árverés útján

eladjuk a következő tárgyakat: Szénsav erezsték, kátrány (1280 kg.), különféle vasárak, cinkfehér, szappan, papíraru, hordók, ruhák, csövek stb.

M. Bajzar

2318—1—2

az állomástönök helyett.

4 voltos**AKKUMULÁTOR**

keresünk megvételre rádióhasználatra. Cim a kiadóhivatalban.

1—3

Elsőrendű

komlórudakat

szállít prompt

**Mirko Steiner i Sinovi
Novisad**

Veliki Liman.

2294—1—2

Telefon 360.

Kifutó fiu

felvétetik

Erdélyi cukorkaüzletben.

2354—1

RENDELET

A) Megállapítást nyert, hogy a sofförök az ismételt figyelmeztetések dacára automobilokon és motorkerékpárokon nem alkalmazkodnak az előírás szerinti sebességhez, miáltal állandóan szerencsétlenségek történnek. Felhívom tehát az összes sofföröket és autótulajdonosokat, hogy szigorúan alkalmazkodjanak a közlekedési szabályokhoz, amelyek Novisad belső területére vonatkoznak, mert ellenkező esetben a sofföröket és autótulajdonosokat nemcsak pénzbüntetéssel, hanem elzárással is fogom sújtani.

Novisad belső területe alatt értendő: a Futaki-ut a Futaki-kaputól, a Temerini-ut a „Központi Hitelszövetkezet“ téglagyárától és a Pirosi-ut a pirosi kaputól.

B) A főkapitányság mint a novisadi elsőfoku iparhatóság a legszigorúbban megtiltja a kertészeknek és virágárosoknak virágok és koszorúk árusítását a Kr. Aleksandra utcában.

A nagybani virágárosítók, valamint azok az idegenek, akik virágárosítással foglalkoznak, cikkeikkel a nagypiacra utaltatnak.

Mindazok, akik e rendelet ellen vétnek, a legszigorúbban lesznek büntetve.

Novisad város főkapitányi hivatala, 1925. október 27-én.

Mihalczsics s. k. főkapitány.

**Az új Moravetz Album a
legszebb ajándék.**

Az idei Karácsonyra a Moravetz Album harmadik kötete jelenik meg. 18 egész új dal, tánc és magyar nóta sláger, azonkívül Bartók: Este a székelyeknél, Puccini: Toska, Liszt: Rhapsodia, Rubinstein: Azra stb. összesen 35 mű, melyek egyenkint véve 1250 leibe kerülnek, van az új Moravetz Albumban felvéve. Ezen új albumnak nem szabad hiányozni egyetlen művelt család zongorájáról sem, ára 70 Dinár. Az első kötet hegedű kiadása (klarinéton és mandolinon is játszható) 48 Dinár, cimbalomra 48 Dinár. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy a Moravetz zeneműkiadónál, Timisoarán.

2047—1—6

MAKULATURA

kapható a „Délbácska“ kiadóhivatalában
Trg Oslobodjenja 3. szám, Wagner-palota